

ΣΧΟΛΕΙΟ: ΑΚΡΟΒΑΤΩΝΤΑΣ ΣΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ!

ΑΝΑΡΤΗΘΗΚΕ ΑΠΟ:

[ΖΙΩΓΑ ΣΤΥΛΙΑΝΗ](#)

Ημερομηνία Δημιουργίας:

19/12/2022

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Τίτλος σεναρίου

Σχολείο: Ακροβατώντας στην ισότητα!

Δημιουργοί / Συντελεστές

Ζιώγα Στυλιανή εκπαιδευτικός ΠΕ86, Δευτεροβάθμιας Εκπ/σης

Σύλληψη ιδέας, συλλογή υλικού, δημιουργία δραστηριοτήτων, συγγραφή και επιμέλεια σεναρίου

Συνοπτική περιγραφή

Το σενάριο απευθύνεται σε μαθητές Λυκείου. Βασικός σκοπός του σεναρίου είναι οι μαθητές να προσεγγίσουν τη γνωστική περιοχή που αφορά τις κοινωνικές ανισότητες μέσα από τη Λογοτεχνία με τη χρήση των ΤΠΕ (Πληροφορικής). Μπορεί να αξιοποιηθεί στα μαθήματα Πολιτικής Παιδείας, Λογοτεχνίας, Κοινωνιολογίας, Project (με αντίστοιχη προσαρμογή των δραστηριοτήτων από τους εκπαιδευτικούς σύμφωνα με το γνωστικό και συναισθηματικό επίπεδο των μαθητών).

Γνωστικό/ά αντικείμενο/α – γνωστική/ές περιοχή/ές

Πολιτικές και κοινωνικές επιστήμες

Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών-ΤΠΕ

Πολιτικές και κοινωνικές επιστήμες: Κοινωνικές ανισότητες

Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών-ΤΠΕ: Υπηρεσίες και εφαρμογές διαδικτύου, Λογισμικό εφαρμογών

Θέμα (τα)

Κοινωνικά προβλήματα (προσδιορισμός – αίτια-συνέπειες – αντιμετώπιση)

Σχέση / Σύνδεση με το/τα Πρόγραμμα/τα Σπουδών

Το εκπαιδευτικό σενάριο είναι συμβατό με το αναλυτικό πρόγραμμα (ΑΠΣ)

- Υποστηρίζει τη μαθησιακή διαδικασία μέσω της χρήσης και της αξιοποίησης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική πράξη
- Υπηρετεί τους στόχους της Πληροφορικής
- Συντελεί στην ανάπτυξη επικοινωνιακών δεξιοτήτων, οργάνωσης, ταξινόμησης και προσαρμογής δεδομένων, συνεργασίας και μάθησης από απόσταση
- Διαμορφώνει στάσεις και αξίες με την καλλιέργεια της ευαισθησίας, την ανάπτυξη της φαντασίας, την αισθητική καλλιέργεια και την ανάπτυξη δημιουργικής σκέψης
- συμβάλλει στην ανάπτυξη διαπροσωπικών δεξιοτήτων και στην δημιουργία πραγματικών συναισθηματικών βιωμάτων, δηλαδή στην καλύτερη κατανόηση της πραγματικότητας
- Συμβάλλει στη διαμόρφωση κοινωνικής συνείδησης και αλληλεγγύης
- Συνδέει τη θεωρία με την πραγματικότητα, διότι έτσι ο μαθητής ενεργοποιείται και έχει ενδιαφέρον για να συμμετέχει ενεργά στο κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό γίνεσθαι.

Γλώσσα (ες) σεναρίου

ελληνικά

Λέξεις-κλειδιά

[Κοινωνικές ανισότητες ΤΠΕ Εκπαιδευτικό Λογισμικό](#)

ΣΚΕΠΤΙΚΟ

Σκεπτικό του σεναρίου / Αιτιολόγηση των επιλογών

Οι μαθητές στην καθημερινότητα τους εντός και εκτός σχολείου έρχονται αντιμέτωποι με διάφορα κοινωνικά προβλήματα χωρίς να είναι σε θέση να συνειδητοποιήσουν τα αίτια, τις συνέπειες και τον καλύτερο δυνατό τρόπο διαχείρισής τους. Σε ορισμένες περιπτώσεις αδυνατούν να προσδιορίσουν τα

προβλήματα αυτά. Βασική επιδίωξη του εκπαιδευτικού σεναρίου είναι η προσέγγιση της διδασκαλίας των κοινωνικών ανισοτήτων με την αξιοποίηση της χρήσης των ΤΠΕ και με την ενεργή συμμετοχή των μαθητών μέσα από μια κριτική οπτική στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Πρωτοτυπία – Καινοτομία

Το σενάριο χαρακτηρίζεται από διαθεματικότητα. Μπορεί να αξιοποιηθεί από εκπαιδευτικούς τριών ειδικοτήτων: Πληροφορικής στο αντίστοιχο μάθημα, Κοινωνικών επιστημών στο μάθημα της Πολιτικής Παιδείας και Φιλολόγων στο μάθημα της Λογοτεχνίας ή συνδυαστικά και από τις τρεις ειδικότητες.

Προστιθέμενη αξία

Βασική επιδίωξη είναι η ευαισθητοποίηση των μαθητών σε σχέση με αυθεντικά προβλήματα της πραγματικότητας όπως τα προβλήματα που πηγάζουν από τις εκπαιδευτικές ανισότητες στο σχολείο, η κατανόηση του προβλήματος και η ενεργοποίηση των μαθητών μέσω δράσεων, ως στοχαζόμενων ενεργών πολιτών.

Οι ΤΠΕ θα μετατραπούν από τεχνολογικά σε γνωστικά εργαλεία, όταν συνδυαστούν με τον βασικό σκοπό καθώς και με τους επιμέρους στόχους του Πληροφορικού Γραμματισμού.

Παιδαγωγική προσέγγιση και στρατηγικές

Παιδαγωγική προσέγγιση

Το θεωρητικό πλαίσιο του σεναρίου βασίζεται στις θεωρίες του Κριτικού Εποικοδομισμού και Κριτικού Αναστοχασμού καθώς και στη Θεωρία της Δραστηριότητας.

Διδακτικό μοντέλο

Οι μαθητές οικοδομούν μια εσωτερική αναπαράσταση της γνώσης, μια προσωπική ερμηνεία της εμπειρίας. Τα στοιχεία και οι πληροφορίες μετατρέπονται σε γνώση κατά τη μαθησιακή διαδικασία και κάθε περιεχόμενο αναδημιουργείται σε μια νέα αναπαράσταση. Η μάθηση με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται μέσω μιας ενεργής και εποικοδομητικής διαδικασίας κατά την οποία οι έννοιες αναπτύσσονται στηριζόμενες στην εμπειρία. Ο κριτικός εποικοδομισμός επιπρόσθετα, επεκτείνεται στο ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο στο οποίο οικοδομείται η γνώση. Τα περιβάλλοντα μάθησης βασίζονται στην πολλαπλότητα των ερμηνευτικών προσεγγίσεων της πραγματικότητας, στις προηγούμενες εμπειρίες, στις νοητικές δομές και στις πεποιθήσεις που χρησιμοποιούν εκπαιδευτικοί και μαθητές για να ερμηνεύσουν

αντικείμενα και γεγονότα.

Η οικοδόμηση της γνώσης δεν βασίζεται μόνο στην ενεργή συμμετοχή των μαθητών αλλά και στην ανάπτυξη της κοινωνικής ευαισθητοποίησης και της κριτικής αυτοσυνείδησης των μαθητών με στόχο τη συγκρότηση τους σε ενεργούς πολίτες και την ικανότητα τους να συμμετέχουν στο κοινωνικό μετασχηματισμό.

Η παιδαγωγική αξιοποίηση τεχνολογικών εργαλείων ως γνωστικά, πολιτισμικά και χειραφετικά εργαλεία υποστηρίζει την εποικοδομητική και μετασχηματιστική διδακτική και μαθησιακή διαδικασία μέσω της Ενεργητικής και Χειραφετικής Μάθησης

Διδακτικές στρατηγικές / τεχνικές

Η προσέγγιση στηρίζεται στην ενεργητική και συνεργατική μάθηση και την προστιθέμενη εκπαιδευτική αξία. Οι μαθητές αξιοποιούν την ενεργητική μάθηση μέσω συνεργατικών μεθόδων διδασκαλίας, συνδέοντας πληροφορίες με την ατομική και συλλογική τους εμπειρία αλλά και με ευρύτερα κοινωνικά ζητήματα. Οι μαθητές ως δημιουργοί παράγουν ένα αποτέλεσμα που έχει για αυτούς νόημα, ενώ την ίδια στιγμή πραγματοποιούν επανάληψη και εφαρμογή στο γνωστικό αντικείμενο. Η μάθηση και η δημιουργικότητα βασίζονται σε γνωσιακές διαδικασίες αλλά ταυτόχρονα είναι από τη φύση τους κοινωνικά φαινόμενα. Η ολοκλήρωση του έργου είναι η συνισταμένη των επιμέρους προσπαθειών της ομαδικής εργασίας.

Η πορεία των δραστηριοτήτων ακολουθεί τη φθίνουσα καθοδήγηση. Ο εκπαιδευτικός καθοδηγεί τους μαθητές του και παρέχει ή υπενθυμίζει γνώσεις για τον χειρισμό εικόνας, βίντεο, ήχου, κίνησης με αλληλεπιδραστικές τεχνικές διδασκαλίας, δίνοντας ευκαιρίες για συνεργασία των μαθητών, βελτιώνοντας τις προσωπικές και κοινωνικές τους δεξιότητες.

ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Στοχευόμενο κοινό (ομάδα-στόχος ή σε ποιους απευθύνεται)

Το σενάριο απευθύνεται σε μαθητές Λυκείου

Βαθμίδα Εκπαίδευσης

γενικό λύκειο

Τάξη

A' Λυκείου

Ηλικιακή ομάδα

Από 15 Έως 16

Γλώσσα στοχευόμενου κοινού

ελληνικά

Εκτιμώμενος χρόνος υλοποίησης σεναρίου (διάρκεια)

μεσαία διάρκεια: από 4 ώρες έως 1 μήνα

Η διάρκεια του διδακτικού σεναρίου θα συμφωνηθεί από κοινού από τον εκπαιδευτικό Πληροφορικής και τον εκπαιδευτικό της ειδικότητας, αφού λάβουν υπόψη τους το γενικότερο Αναλυτικό Πρόγραμμα, τις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών τους και τους στόχους που αφορούν στον πληροφορικό αλφαριθμητισμό τους. Πιθανά 8 ώρες.

Χώρος υλοποίησης

Στο εργαστήριο Πληροφορικής ή σε αίθουσα με laptop και βιντεοπροβολέα.

Η διδασκαλία μπορεί να γίνει με την μορφή της *εξ αποστάσεως εκπαίδευσης* είτε μόνο σύγχρονης είτε σε συνδυασμό με την ασύγχρονη. Μπορεί αρχικά να γίνει επίδειξη από τον εκπαιδευτικό Πληροφορικής των πλατφόρμων eclass και Webex στους: α) εκπαιδευτικούς των άλλων ειδικοτήτων και β) στους μαθητές και να λυθούν πιθανές απορίες για τη χρήση τους. Στη συνέχεια όποτε συντρέχουν οι λόγοι να αξιοποιηθούν οι δύο πλατφόρμες στη διδασκαλία. Η πλατφόρμα Webex για παράδοση και επίλυση αποριών και η πλατφόρμα eclass για την ανάρτηση του εκπαιδευτικού υλικού του μαθήματος αλλά των φύλλων εργασίας και με τις κατάλληλες τροποποιήσεις.

Ενορχήστρωση τάξης

- Οι δύο εκπαιδευτικοί (Κοινωνιολόγος ή Οικονομολόγος ή φιλόλογος και Πληροφορικός) αποφασίζουν ποια μαθήματα θα υλοποιηθούν στην τάξη και ποια στο εργαστήριο Πληροφορικής.
- Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες των 4-5 ατόμων. Κάθε ομάδα χρησιμοποιεί έναν υπολογιστή
- Ο εκπαιδευτικός Πληροφορικής ελέγχει τη λειτουργία όλων των Η/Υ, σύνδεσης στο διαδίκτυο και εκτυπωτών
- Σε κάθε υπολογιστή είναι εγκατεστημένα τα απαιτούμενα λογισμικά πριν την έναρξη του σεναρίου από τον εκπαιδευτικό Πληροφορικής

Ρόλοι μαθητών & εκπαιδευτικών

Ο εκπαιδευτικός μέσα στην τάξη επιδιώκει να εισάγει τους μαθητές στο θέμα «των κοινωνικών ανισοτήτων» με το οποίο σκοπεύουν να ασχοληθούν με την εφαρμογή αυτού του σεναρίου. Μοιράζει σε φωτοτυπία τα δύο κείμενα με τα οποία επιδιώκει να κάνει την αφόρμηση των μαθητών στην έννοια των κοινωνικών ανισοτήτων. Στη συνέχεια ακολουθεί διάλογος όπου οι μαθητές διαπιστώνουν το περιεχόμενο και τις προβληματικές με τις οποίες συνδέεται η έννοια των κοινωνικών ανισοτήτων.

Ο εκπαιδευτικός Πληροφορικής βοηθά τους μαθητές να γνωρίσουν ή να θυμηθούν τη βασική δομή ενός εργαλείου Ενοιολογικής Χαρτογράφησης, χρησιμοποιώντας το cmap. Οι λεπτομέρειες της χρήσης του λογισμικού ανακαλύπτονται από τους μαθητές και αποκαλύπτονται από τον/την εκπαιδευτικό κατά τη διαδικασία ενασχόλησης με το θέμα, κάθε φορά που αυτό απαιτείται. Το τμήμα χωρίζεται σε ομάδες των 4-5 ατόμων.

Ο εκπαιδευτικός εφαρμόζει την ομαδική διερεύνηση. Στην ομαδική διερεύνηση δεν υπάρχουν προκαθορισμένοι ειδικοί στόχοι και δεξιότητες. Οι μαθητές, οι ίδιοι, είναι υπεύθυνοι να θέσουν τους στόχους, να οργανωθούν και να εργαστούν στις ομάδες τους. Αξιοποιούνται ως εργαλεία τα ομαδοσυνεργατικά έγγραφα (google docs) και στη συνέχεια κατασκευάζεται ερωτηματολόγιο μέσα από τις φόρμες της google (google forms).

Προτείνεται από τους εκπαιδευτικούς η κατασκευή ψηφιακής αφίσας. Η παιδαγωγική αξία των αφισών έγκειται αρχικά στο γεγονός ότι βοηθούν τους μαθητές να καλλιεργήσουν δεξιότητες αποτελεσματικής λεκτικής και μη λεκτικής επικοινωνίας. Κατά τον τρόπο αυτό, οι μαθητές εξασκούνται σε θέματα σαφήνειας λόγου, επιλογής καταλλήλων εκφράσεων και έξυπνης σύνταξης προτάσεων αλλά και χρήσης εξειδικευμένου λεξιλογίου, περίληψης και οργάνωσης δεδομένων ώστε να διαβιβάσουν το μήνυμα που επιθυμούν με τον όσο το δυνατόν πιο αποδοτικό τρόπο.

Απαιτήσεις εφαρμογής σεναρίου

Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών

Ως προς τις ΤΠΕ οι μαθητές διαθέτουν τις βασικές γνώσεις χρήσης επεξεργαστή κειμένου και εργαλείων του διαδικτύου, όπως είναι οι φυλλομετρητές και οι μηχανές αναζήτησης. Τις γνώσεις αυτές οι μαθητές κατέχουν ήδη από τη Γ' τάξη του Γυμνασίου σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών για τον Πληροφορικό Γραμματισμό στο Γυμνάσιο. Ακόμη, η γνώση της χρήσης και διαχείρισης εργαλείων web 2.0 προβλέπεται από το Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος «Εφαρμογές Πληροφορικής» Α' τάξης Γενικού Λυκείου.

Απαιτούμενα βοηθητικά υλικά και εργαλεία

Τα λογισμικά που απαιτούνται από το παρόν διδακτικό σενάριο είναι:

1. Λογισμικά γενικής χρήσης (Office).Είτε Microsoft είτε άλλα τέτοιας μορφής με ελεύθερη πρόσβαση (π.χ. Libreoffice)
2. Λογαριασμό στη google και gmail (για κάθε ομάδα μαθητών)
3. Διαδικτυακές εφαρμογές (μηχανές αναζήτησης, εκπαιδευτικές πύλες, online λεξικά κ.α)
4. Λογισμικό εννοιολογικής χαρτογράφησης (Cmap)
5. Λογισμικό επεξεργασίας εικόνας και ψηφιακής αφίσας

ΣΤΟΧΟΙ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Διδακτικοί στόχοι

Ως προς το γνωστικό αντικείμενο σε σχέση με τις ΤΠΕ

- Να συνθέτουν και να μορφοποιούν κείμενα, εννοιολογικούς χάρτες και παρουσιάσεις εισάγοντας εικόνες σύμφωνα με το σκοπό και το ακροατήριο στο οποίο απευθύνονται.
- Να προβληματιστούν με τα πλεονεκτήματα και τους κινδύνους που υπάρχουν στο διαδίκτυο αλλά παράλληλα να εξοικειωθούν με εφαρμογές που υπάρχουν στο διαδίκτυο και να βελτιώσουν τις ικανότητες τους στην αναζήτηση και εγκατάσταση νέων λογισμικών
- Να εξοικειωθούν με τη χρήση συνεργατικών εφαρμογών (google drive κ.α) και να κατασκευάζουν κοινόχρηστα αρχεία με τους συμμαθητές τους

Ως προς τα άλλα γνωστικά αντικείμενα

- Να κατανοούν τα αίτια, τις μορφές και τις συνέπειες των κοινωνικών ανισοτήτων.
- Να κατανοούν τη σχέση μεταξύ φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.
- Να αναγνωρίζουν τα χαρακτηριστικά των κοινωνικών ανισοτήτων στην Ελλάδα.
- Να μπορούν να συνδέουν την έννοια των κοινωνικών ανισοτήτων με το ερώτημα της ισότητας ευκαιριών.
- Να αποκτήσουν εκείνες τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες ώστε να μπορέσουν να κατανοήσουν την κοινωνική πραγματικότητα
- Να αντιληφθούν τις σχέσεις αλληλεξάρτησης μεταξύ κοινωνίας-οικονομίας-πολιτικής και τη δική τους δυνατότητα αλληλεπίδρασης μέσω των κοινωνικών θεσμών

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα είναι:

1. Να μπορούν οι μαθητές συνεργάζονται και να επικοινωνήσουν αποτελεσματικά μεταξύ τους,
2. Να αναπτύξουν δημιουργικές δεξιότητες όπως της ανάλυσης, της σύνθεσης, της κριτικής επεξεργασίας των πληροφοριών
3. Να βελτιώσουν τις δεξιότητες της επικοινωνίας (ομιλίας, ενεργητικής ακρόασης, επιχειρηματολογίας, διαλόγου κ.α)
4. Να καλλιεργήσουν την κριτική σκέψη
5. Να κατανοήσουν τον ιστορικό και κοινωνικό προσδιορισμό των φαινομένων μέσω της αναγωγής της καθημερινότητας ή/και της επικαιρότητας σε επιστημονική γνώση
6. Να καταναίμουν ισότιμα και δημοκρατικά τις ευθύνες.

Σχέση / Σύνδεση με Προγράμματα Σπουδών

- Μάθημα: Εφαρμογές Πληροφορικής Α΄ Λυκείου

Ενότητα 2: Λογισμικό εφαρμογών

Ενότητα 3: Επικοινωνία και διαδίκτυο - υπηρεσίες και εφαρμογές διαδικτύου

Επικοινωνία και διαδίκτυο -Ηλεκτρονική μάθηση

Ενότητα 4: Συνεργασία στο διαδίκτυο - εφαρμογές νέφους

Συνεργασία στο διαδίκτυο – κοινωνικά δίκτυα

- Μάθημα: Νεοελληνική Λογοτεχνία (Δίνονται στους μαθητές δύο κείμενα, ένα άρθρο από μια εφημερίδα και ένα λογοτεχνικό κείμενο από τον Ε΄ Διαγωνισμό Διηγήματος “Στέλιος Ξεφλούδας”)
- Μάθημα: Πολιτική παιδεία Α΄ Λυκείου

Κεφ 13ο : Κοινωνικά προβλήματα (προσδιορισμός – αίτια-συνέπειες –αντιμετώπιση)

Παιδαγωγική προσέγγιση και στρατηγικές

Οι δραστηριότητες που υλοποιούν οι μαθητές μέσω των εκπαιδευτικών λογισμικών πραγματοποιούνται σε ένα ομαδοσυνεργατικό πλαίσιο διδασκαλίας. Οι μαθητές μπορούν να χωριστούν σε ομάδες, όπου κάθε ομάδα έχει έναν διαφορετικό ρόλο και όλες μαζί αποτελούν ένα σύνολο.

Η αξιοποίηση των εκπαιδευτικών εργαλείων ΤΠΕ γίνεται μέσα από την ανάπτυξη των προτεινόμενων δραστηριοτήτων του εκπαιδευτικού σεναρίου.

Εκπαιδευτικοί πόροι

Υποστηρικτικό Υλικό

Κείμενο 1ο

Είναι ένα διήγημα του Ε. Γαϊτανίδη που βραβεύτηκε στον Ε΄ διαγωνισμό διηγήματος ``ΣΤΕΛΙΟΣ ΞΕΦΛΟΥΔΑΣ`` του 2018

«Το σχολείο μου στη χώρα των όμορφων αλόγων»

...Μετακομίσαμε για οικονομικούς λόγους, αλλά και για να μπορέσουμε να έχουμε μαζί με τα αδέρφια μου, μια καλύτερη μόρφωση.

Κατοικήσαμε σχεδόν στο κέντρο της πόλης... Από τότε που έγινα όμως μαθητής, οι υποχρεώσεις μου μεγάλωσαν και οι πολλές βόλτες μου κόπηκαν. Για φέτος πάντως τελειώνει το σχολικό έτος και ίσως μπορέσω να σεργιανήσω και πάλι ελεύθερα. Αύριο είναι η τελευταία μας μαθητική μέρα. Μάλιστα θα γίνει και η γενική συνέλευση του εξατάξιου, αστικού αρρνεαγωγείου, του σχολείου μου, για να αποφασίσουν τη βράβευση του καλύτερου μαθητή. Είμαι σίγουρος πως εμένα θα διαλέξουνε πως εγώ θα είμαι ο εκλεκτός τους. Τα παίρνω τα γράμματα, μου αρέσουν όλα τα μαθήματα και δεν βρίσκω κανένα βαρετό. Εκτός από τη λόγια ελληνική γλώσσα, μας διδάσκουν και την Αρχαία, όπως ακόμη ανάγνωση, γραφή, αριθμητική, γραμματική, αλλά και Γαλλικά. Εκτός προγράμματος, μας μαθαίνουν τα λογιστικά και το έπος του «Διγενή Ακρίτα» που γράφτηκε όπως μας λένε για πρώτη φορά σε μεσαιωνικά ελληνικά. Στο μόνο μάθημα που δεν τα πάω στα σίγουρα καλά, είναι αυτό της μουσικής, αν και τραγουδώ με φανατισμό τα τραγούδια της κλεφτουριάς, μάλλον δεν είμαι και τόσο καλλίφωνος.

Στην αρχή, όταν πρωτοπήγα στο σχολείο, ήταν πολύ δύσκολα, η Καππαδοκική μας διάλεκτος ήταν σχεδόν αποκομμένη από την ελληνική γλώσσα και πριν γίνω μαθητής, οι γονείς μου, μου είχαν μάθει να γράφω και να διαβάζω τα τούρκικα με ελληνικούς χαρακτήρες. Γι' αυτό με δυσκόλεψαν πολύ τα ελληνικά και κυρίως η χρήση των άρθρων, μιας και στην τούρκικη γλώσσα δεν υπάρχουν άρθρα. Όπως δεν υπάρχουν και δυο σύμφωνα στην αρχή μιας λέξης και μπαίνει πάντα ένα αρχικό φωνήεν, σε λέξεις που αρχίζουν από δυο σύμφωνα. Οι δάσκαλοί μας που φέτος έγιναν περισσότεροι και φτάνουν τους εφτά, αναγκάζονται να αλλάζουν τις μεθόδους της διδασκαλίας τους, για να προσαρμοστούν στις τοπικές συνθήκες και να μπορέσουμε έτσι να διδαχτούμε ευκολότερα. Πολλοί από αυτούς είναι από την Πόλη (Κωνσταντινούπολη) και μιλούν πολύ καλά ελληνικά. Αυτοί οι ξενόφερτοι δάσκαλοι διαφέρουν από τους ντόπιους, είναι καλύτεροι σ' όλα και καμιά φορά στα κρυφά, μας μαλώνουνε αν στα διαλλείματα μιλάμε Τούρκικα. Κας λένε πως σε όλη την Καππαδοκία, σε αυτόν τον προθάλαμο της Ανατολής, οι Απόστολοι κήρυξαν το Ευαγγέλιο στην ελληνική γλώσσα. Κας το τονίζουν συνέχεια αυτό, για να καταλάβουμε την ελληνικότητα του τόπου που ζούσαμε. Μια ελληνικότητα που ερχόταν από τα βάθη της αρχαιότητας...

Από την αρχή το αγάπησα το σχολείο. Από την αρχή με θαυμασμό και δέος το πρωτοαντίκρισα, έμοιαζε τεράστιο στα μάτια μου. Ήταν χτισμένο σχεδόν όλο από πέτρα, φτιαγμένο από τεχνίτες περίτεχνους.

Ξερνούσαμε καλά τόσο μέσα στις τάξεις, αλλά και έξω, στην μεγάλη αυλή του..... Για να προβιβαστούμε στην επόμενη τάξη, δίνουμε γραπτές εξετάσεις μέσα στο χρόνο και προφορικές στο τέλος της χρονιάς. Ακόμη πρέπει να πηγαίνουμε στο σχολείο και την περίοδο του καλοκαιριού και όταν κάνει πολύ ζέστη, τα μαθήματα τα κάνουμε στην εξοχή. Υπάρχει πάντα όμως μεγάλη πειθαρχία, χειμώνα-καλοκαίρι. Και τελικά, όποιος τα καταφέρει και τελειώσει και τις έξι τάξεις, μπορεί μετά να γραφτεί στην δεύτερη τάξη της "Ζωγραφείου Σχολής της Πόλης".

Βιβλία και τετράδια δυστυχώς δεν έχω να διαβάσω και να γράψω και έτσι αναγκάζομαι να δανείζομαι τα βιβλία των συμμαθητών μου. Ακόμη κι αυτές τις πάμφθηνες σχολικές φυλλάδες, δεν μπορούν να τις αγοράσουν οι γονείς μου. Τα διδακτικά μου μέσα είναι πάντα περιορισμένα. Παρόλα τα προβλήματα όμως, παραμένω καλός μαθητής και έχω μια άσβεστη δίψα για μάθηση. Είμαι τόσο καλός που ο δάσκαλός τα δυο προηγούμενα χρόνια, με πρότεινε σε έναν τραπεζίτη, για να προγυμνάσω και να βοηθήσω μαθησιακά τον γιό του που είχε μείνει πολύ πίσω σε όλα τα μαθήματα.

Με κούρασε η αλήθεια αυτό το παιδί, ήτανε πολύ κλειστό και δεν μιλούσε εύκολα. Γώ ήμουν ζωηρός και σκληραγωγημένος, ενώ αυτός ήταν πάντα συγκρατημένος και κάπως ασθενικός. Ένωθα αφόρητη πλήξη καθώς του έκανα το φροντιστήριο, αλλά έκανα υπομονή, μόνο και μόνο για την ανταμοιβή μου που ήταν τα πλούσια γεύματα και τα όσα έβλεπα μέσα σε αυτό το διαφορετικό σπιτικό. Όσο περνούσε πάντως ο καιρός, αισθανόμουν ολοένα και μεγαλύτερη ευχαρίστηση και όλο και περισσότερο μου άρεσε αυτό το οικογενειακό περιβάλλον. βέβαια ένιωθα και μια κρυφή ικανοποίηση που τα κατάφερα καλά και το πλουσιόπαιδο βελτιωνότανε σε όλα τα μαθήματα. Το εξαμηνιαίο φύλλο ελέγχου με τους βαθμούς του, είχε βελτιωθεί κατά πολύ.

Στα πλαίσια αυτής της στενής μας επαφής και σε μια ηλικία που εύκολα επικοινωνεί κανείς, οι σχέσεις μας αν και άργησαν κάπως, τελικά αναπτύχθηκαν. Έστω κι αν η κοινωνική θέση των γονιών μας ήταν εντελώς διαφορετική, όλο και πιο συχνά τώρα ξενοιαζόμασταν και γινόμασταν τα παιδιά που ήμασταν...

Μα να που ήρθε επιτέλους το ξημέρωμα, έρχεται η ώρα να παραλάβω το βραβείο μου. Όλοι μας η αλήθεια το περιμένουμε και η μάνα με τα αδέρφια μου. Ο δάσκαλος σχεδόν το είπε στον πατέρα πως στο τέλος της χρονιάς, ο γιός σου θα βραβευτεί...

Να, σε λιγάκι ο λόγος του διευθυντή του σχολείου θα τελειώσει και θα αρχίσει η γιορτή, θα ονομάσει τον καλύτερο μαθητή της χρονιάς, κάτω από τα ενθουσιώδη χειροκροτήματα των παραβρισκόμενων και η δική μου αγωνία μεγαλώνει συνεχώς. Όσο κι αν ήθελα όμως να ακούσω το όνομά μου, όσο κι αν το δικαιούμουν, δεν το άκουσα. Η απονομή του βραβείου έγινε, αλλά δεν ήμουν εγώ τελικά ο νικητής. Το παιδί που προγύμναζα που μετέδιδε τις γνώσεις μου, το παιδί του πλούσιου τραπεζίτη βγήκε πρώτο, αυτό βράβευσαν... Η γιορτή συνεχίστηκε κανονικά, το σχολείο όμως από εκείνη τη στιγμή, τελείωσε για μένα, αυτή θα ήταν η τελευταία μου ημέρα, θα το εγκατέλειπα όσο κι αν το αγαπούσα. Προσπάθησα να πνίξω τα συναισθήματά μου και κυρίως το αίσθημα της αδικίας που με έπνιγε και έφυγα για πάντα απογοητευμένος. Οι αρχές που είχα διδαχτεί μέχρι τότε, οι αρχές των ίσων ευκαιριών για όλους και η δικαιοσύνη, δεν εφαρμόστηκαν.....

Από εδώ και στο εξής, την μεγάλη εκπαίδευση θα την έπαιρνα από μόνος μου από την ίδια τη ζωή.

Το σχολείο δυστυχώς είχε τελειώσει για εμένα.

Κείμενο 2ο

Μαθητής στο πεζοδρόμιο & στο κρύο για την Τηλεκπαίδευση (3/12/2020)

Στην Αμαλιάδα, ένας 12χρονος μαθητής της πρώτης τάξης του Γυμνασίου αναγκάζεται να κάνει μάθημα στο πεζοδρόμιο, έξω από ένα καφενείο προκειμένου να έχει internet.

Ή στην πλατεία Ανεμομούλου Αμαλιάδας εκεί που στεγάζονταν ο Εμπορικός Σύλλογος. Για να έχει τις δυνατότητες να κάνει τις πρωινές ώρες τηλεκπαίδευση.

Προβληματισμό προκαλεί η ιστορία ενός μαθητή στην Αμαλιάδα, ο οποίος αναγκάζεται να παρακολουθεί καθημερινά την εξ αποστάσεως εκπαίδευση στο πεζοδρόμιο, μέσα στο κρύο!

Στην Πλατεία Ανεμόμυλου στην Αμαλιάδα Εκεί λοιπόν, τις τελευταίες δύο μέρες ένα παιδί κάθεται στο πεζοδρόμιο, προκειμένου να έχει σήμα το κινητό και να συμμετέχει στο μάθημα. Βρίσκεται από τις 8 το πρωί έως τη 1 το μεσημέρι, σε ένα συγκεκριμένο σημείο, πίσω από την πλατεία του Ανεμόμυλου, στην Αμαλιάδα, και προσπαθεί να συνδεθεί από το κινητό του στην πλατφόρμα για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση!

Αιτία της ταλαιπωρίας του, όπως εξήγησε ο ίδιος, είναι ένα. . . χαλασμένο ρούτερ. Όπως είπε στο ilia.news, το ρούτερ σπίτι του έχει πρόβλημα και περιμένει τον τεχνικό να το φτιάξει. «Έως τότε, έπρεπε να βρω κάποιο σημείο που να έχει ίντερνετ, ώστε να μπορώ να μπαίνω στα μαθήματα» εξήγησε ο μικρός. Καλά ντυμένος, προκειμένου να προφυλαχθεί από το κρύο, ο μαθητής κάθεται στο παγωμένο πεζοδρόμιο για να μη χάσει το μάθημα. Το να παρακολουθήσει από το καφενείο της περιοχής είναι δύσκολο λόγω του lockdown ωστόσο σύμφωνα με τις ίδιες μαρτυρίες ο ιδιοκτήτης του ανοίγει μερικές φορές την πόρτα να μπει μέσα, όπου έχει τραπέζι, καρέκλα και ζεστασιά.

Δεν είναι μόνο το περιστατικό της Αμαλιάδας που αναδεικνύει τους άπειρους λόγους που καθιστούν αδύνατη την τηλεκπαίδευση, από τη στιγμή που δεν έχει υπάρξει καμία κυβερνητική στήριξη. Δεν είναι μόνο το περιστατικό στο χωριό Πεύκη Ηλείας, στη Μακεδονία, στην Κρήτη ή την Ήπειρο. Υπάρχουν μαθητές που προσπαθούν να έχουν πρόσβαση από καφενεία, κρεοπωλεία, super markets. Είτε επειδή οι περιοχές δεν διαθέτουν internet, είτε τα σπίτια τους δεν έχουν, είτε ο εξοπλισμός των μαθητών δεν πληροί προϋποθέσεις.

Πηγή: <https://www.flash.gr/greece/1732170/amaliada-tilekpaideysi-sto-pezodromio-gia-12xrono-mathiti>

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ & ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Εισαγωγή από τον εκπαιδευτικό στην έννοια των κοινωνικών ανισοτήτων τα αίτια και τις συνέπειες τους μέσω δραστηριοτήτων που υλοποιούνται συνεργατικά από τους μαθητές με φθίνουσα καθοδήγηση από τον εκπαιδευτικό.

Ροή εφαρμογής – Πορεία διδασκαλίας

Το σενάριο περιλαμβάνει 4 μαθήματα των 2 διδακτικών ωρών. Μπορεί να επεκταθεί με 2 επιπλέον ώρες ή να μειωθούν οι δραστηριότητες. Επίσης αν δεν είναι εφικτό να μοιραστούν οι ώρες στους εκπαιδευτικούς των ειδικοτήτων μπορεί να υλοποιηθεί στο μεγαλύτερο μέρος από τον εκπαιδευτικό της Πληροφορικής ως Project.

Δραστηριότητα 1

Συνοπτική περιγραφή

Ο εκπαιδευτικός διανέμει δύο κείμενα με σκοπό να κάνει αφόρμηση των μαθητών στην έννοια των κοινωνικών ανισοτήτων. Το πρώτο κείμενο αφορά το διήγημα «Το σχολείο μου στη χώρα των όμορφων αλόγων» του Ε. Γαϊτανίδη (2018) και το δεύτερο κείμενο ένα πρόσφατο άρθρο δημοσιευμένο στον ηλεκτρονικό τύπο (2020). Ακολουθεί καταιγισμός ιδεών από τους μαθητές.

Ο εκπαιδευτικός εφαρμόζει την τεχνική Think-Pair-Share η οποία είναι μια τεχνική τριών (3) σταδίων: στο πρώτο στάδιο ο διδάσκων δίνει τα δύο κείμενα σε ολόκληρη την τάξη τα οποία όμως θα πρέπει να επεξεργαστεί κάθε μαθητής ατομικά (Think) σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Πριν προχωρήσει στο επόμενο στάδιο ο μαθητής υποβάλει την απάντησή του στον διδάσκοντα. Στο δεύτερο στάδιο σχηματίζονται ζευγάρια (Pair(s)) και ανταλλάσσουν τις απόψεις τους σχετικά με το θέμα των κειμένων ώστε να σχηματίσουν μια κοινά αποδεκτή τελική εκδοχή. Ακολουθεί το τρίτο στάδιο (Share) όπου μαθητές μοιράζονται τα αποτελέσματα της προηγούμενης φάσης με ολόκληρη την τάξη με στόχο να καταγραφούν οι διαφορές και οι ομοιότητες των απόψεων και να παραχθεί το τελικό κοινά αποδεκτό συμπέρασμα.

Δραστηριότητα 2

Συνοπτική περιγραφή

Ο εκπαιδευτικός Πληροφορικής βοηθά τους μαθητές να γνωρίσουν ή να θυμηθούν τη βασική δομή ενός

εργαλείου Εννοιολογικής Χαρτογράφησης, χρησιμοποιώντας το cmap. Το τμήμα χωρίζεται σε ομάδες των 4-5 ατόμων. Η ομάδα επιλέγει όνομα και εκπρόσωπο. Δίνεται η δυνατότητα σε κάθε ομάδα να καταγράψει με αυτό σε μορφή λέξεων ή μικρών φράσεων τις εσωτερικές εικόνες και τις ατομικές εμπειρίες που έχει κάθε μέλος της ομάδας για το συγκεκριμένο θέμα.

Η κατασκευή ενός χάρτη προτείνεται να έχει ως στόχο να δοθεί απάντηση σε μια ερώτηση που καθορίζει το πρόβλημα ή το θέμα, το οποίο θα αναλυθεί με τον χάρτη. (Τι είναι η κοινωνική ανισότητα; Ποια είναι τα χαρακτηριστικά της; Ποια είναι τα αίτια; Πως μπορεί να αμβλυνθεί;)

Οι εσωτερικές εικόνες είναι νοητικές και συναισθηματικές αναπαραστάσεις που μπορεί να έχουν αποτυπωθεί στους μαθητές για τις μορφές κοινωνικών ανισοτήτων.

Στο τέλος της διδακτικής ώρας ο εκπαιδευτικός μέσω βιντεοπροβολέα ή λογισμικού διαχείρισης εργαστηρίου πληροφορικής προβάλλει τον εννοιολογικό χάρτη της κάθε ομάδας και ακολουθεί συζήτηση(φύλλο εργασίας 2).

Δραστηριότητα 3

Συνοπτική περιγραφή

Ο εκπαιδευτικός εφαρμόζει την ομαδική διερεύνηση. Τα στάδια της μεθόδου είναι τα ακόλουθα:

Στάδιο 1: Εντοπισμός του θέματος. Ανατίθεται από τον εκπαιδευτικό ως θέμα οι εκπαιδευτικές ανισότητες

Στάδιο 2: Οργάνωση των μαθητών σε ερευνητικές ομάδες. Οι μαθητές επιλέγουν την ομάδα τους, που αποτελείται από 3 – 6 μέλη.

Στάδιο 3: Τα μέλη της ομάδας ή υποομάδες αποφασίζουν για τα υποθέματα για διερεύνηση. Επιλέγουν με ποιες πτυχές των εκπαιδευτικών ανισοτήτων θα ασχοληθούν. Οι ομάδες αποφασίζουν τι θα διερευνήσουν, πώς θα μελετήσουν και ποιοι είναι οι στόχοι τους.

Στάδιο 4: Διεξαγωγή της διερεύνησης. Οι μαθητές συλλέγουν πληροφορίες, αναλύουν και αξιολογούν τα ευρήματά τους και καταλήγουν σε συμπεράσματα. (Δίνονται πηγές στο διαδίκτυο προς διερεύνηση).

Στάδιο 5: Ετοιμασία της τελικής έκθεσης. Οι ομάδες οργανώνουν τις πληροφορίες και συνθέτουν την έκθεσή τους. Εκπρόσωποι από κάθε ομάδα αποτελούν τη συντονιστική επιτροπή, η οποία αποφασίζει για τα χρονοδιαγράμματα, τις επιπλέον πηγές, την εμπλοκή όλων των μελών στην ομαδική εργασία.

Αξιοποιούνται ως εργαλεία τα ομαδοσυνεργατικά έγγραφα (google docs) και στη συνέχεια κατασκευάζεται ερωτηματολόγιο μέσα από τις φόρμες της google (google forms). Το ερωτηματολόγιο αφορά τις μορφές των ανισοτήτων, τα αίτια και τους τρόπους αντιμετώπισης. Στη συνέχεια μέσω των κοινωνικών δικτύων

αποστέλλεται σε όλους τους μαθητές του σχολείου και συμπληρώνεται ηλεκτρονικά (Φύλλο εργασίας 3).

Δραστηριότητα 4

Συνοπτική περιγραφή

Προτείνεται από τους εκπαιδευτικούς η κατασκευή ψηφιακής αφίσας. Για τη δημιουργία της ψηφιακής αφίσας αξιοποιούνται web τεχνολογίες. Η παιδαγωγική αξία των αφισών έγκειται αρχικά στο γεγονός ότι βοηθούν τους μαθητές να καλλιεργήσουν δεξιότητες αποτελεσματικής λεκτικής και μη λεκτικής επικοινωνίας υπό συγκεκριμένα κριτήρια και συνθήκες (π.χ. περιορισμός στον αριθμό λέξεων). Οι δεξιότητες αυτές φαίνονται ιδιαίτερα χρήσιμες στα πλαίσια των σύντομων, άμεσων και γρήγορων μορφών επικοινωνίας που απαντώνται σε κάθε τομέα της ζωής μας. Μάλιστα, η επικοινωνία αυτή συχνά διέπεται από περιοριστικούς κανόνες π.χ. για το μέγεθος του μηνύματος, ακριβώς όπως και στην περίπτωση μίας αφίσας. Κατά τον τρόπο αυτό, οι μαθητές εξασκούνται σε θέματα σαφήνειας λόγου, επιλογής καταλλήλων εκφράσεων και έξυπνης σύνταξης προτάσεων αλλά και χρήσης εξειδικευμένου λεξιλογίου, περίληψης και οργάνωσης δεδομένων ώστε να διαβιβάσουν το μήνυμα που επιθυμούν με τον όσο το δυνατόν πιο αποδοτικό τρόπο. Επίσης, οι αφίσες είναι πολύ χρήσιμες ως παιδαγωγικό εργαλείο χάρη στη δυνατότητα που παρέχουν στον εκπαιδευτικό για κάλυψη στόχων της ταξινομίας του Bloom που ανήκουν στα επίπεδα «εφαρμόζω», «αναλύω» και «δημιουργώ». Οι μαθητές είναι χωρισμένοι σε ομάδες και ανάλογα τη μορφή ανισότητας που έχουν επιλέξει δημιουργούν για αυτή μια ψηφιακή αφίσα. Ο εκπαιδευτικός Πληροφορικής συντονίζει την εργασία των μαθητών. Το Glogster αποτελεί μια τεχνολογική εφαρμογή του Web 2.0, ένα εργαλείο συμμετοχικού ιστού και κοινωνικής δικτύωσης που δίνει στους χρήστες τη δυνατότητα να δημιουργήσουν και να μοιραστούν μεταξύ τους *Glogs*, δηλαδή διαδραστικού τύπου αφίσες που μπορούν να περιλαμβάνουν κείμενο, γραφικά, αρχεία ήχου και εικόνας, καθώς και άλλους πολυμεσικούς πόρους. Τα πολυμέσα που μπορούν να ενσωματωθούν σε ένα interactive poster είναι κείμενο, ήχος, βίντεο, εικόνες, γραφικά σχέδια, υπερσύνδεσμοι και δεδομένα. Ειδικότερα, ένα glog δίνει τη δυνατότητα στο χρήστη να συνθέσει αρχεία κειμένου, εικόνας και ήχου σε μια διαδραστική αφίσα (φύλλο εργασίας 4).

Δραστηριότητα 5

Τίτλος δραστηριότητας

Προαιρετική δραστηριότητα

Συνοπτική περιγραφή

Κάθε ομάδα παρουσιάζει την δικιά της αφίσα στις άλλες ομάδες των συμμαθητών τους και στη συνέχεια ο εκπαιδευτικός Πληροφορικής αναρτά όλες τις αφίσες καθώς και τα ερωτηματολόγια στο ιστολόγιο του

μαθήματος και εισάγεται υπερσύνδεσμος στην ιστοσελίδα του σχολείου.

Φύλλα εργασίας

Τα συνοδευτικά φύλλα εργασίας περιλαμβάνουν σε ημιδομημένα σχέδια τις δραστηριότητες που μπορούν να πραγματοποιήσουν οι ομάδες των μαθητών. Ενδεχομένως κάποια από τα φύλλα εργασίας ή ερωτήματα δραστηριοτήτων να τροποποιηθούν από τους μαθητές. Οι μαθητές, με τη συνεργασία και την υποστήριξη των εκπαιδευτικών τους, καλούνται να αυτενεργήσουν και να δημιουργήσουν.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ & ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

Το παραπάνω εκπαιδευτικό σενάριο αποτελεί μια πρόταση διδασκαλίας για την Α Λυκείου. Σημεία δυσκολίας αποτελούν οι πολλές και χρονοβόρες δραστηριότητες, κυρίως το ερωτηματολόγιο και η δημιουργία της ψηφιακής αφίσας. Σε περίπτωση που δεν γίνεται να διατεθούν οι μισές διδακτικές ώρες από κάθε γνωστικό αντικείμενο, θα μπορούσε να γίνει τροποποίηση του σεναρίου και οι περισσότερες ώρες να αφιερωθούν από το μάθημα πληροφορικής αν αφορά το σενάριο την Α Λυκείου. Για τις υπόλοιπες τάξεις θα πρέπει να περιορισθούν και να προσαρμοστούν οι δραστηριότητες σύμφωνα με το αναλυτικό πρόγραμμα διδασκαλίας.

Η αξιολόγηση μπορεί να γίνει είτε δίνοντας κάποιο ερωτηματολόγιο στους μαθητές ώστε να υπάρξει ανατροφοδότηση, είτε μέσω συζήτησης των εκπαιδευτικών που το υλοποίησαν εντοπίζοντας τα σημεία δυσκολίας και τους τρόπους αντιμετώπισης τους.

ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Βιβλιογραφία

Καζέλα, Κ. (2009). Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και μάθηση στην προσχολική εκπαίδευση. Αθήνα: Οδυσσέας.

Κωστούλα – Μακράκη, Ν. & Μακράκης, Β. (2006). *Διαπολιτισμικότητα και Εκπαίδευση για ένα Βιώσιμο Μέλλον*. Εκδόσεις: E-Media: Ψηφιακό Κέντρο Εκπαιδευτικών Μέσων Πανεπιστημίου Κρήτης.

Ματσαγγούρας, Η. (2005). *Στρατηγικές Διδασκαλίας. Η Κριτική Σκέψη στη Διδακτική Πράξη*. Πέμπτη Έκδοση.

Αθήνα: Gutenberg

Ματσαγγούρας, Η.(2006). *Η σχολική τάξη θεωρία και πράξη της διδασκαλίας: Χώρος, ομάδα, πειθαρχία, μέθοδος*. Αθήνα: Γρηγόρη

Τσορτανίδου, Ξ. (2016). Η παιδαγωγική αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών στη διδασκαλία και τη μάθηση της Ιστορίας. *Ανοικτή Εκπαίδευση: το περιοδικό για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και την Εκπαιδευτική Τεχνολογία*, 12(1), 87-94. doi: <https://doi.org/10.12681/jode.10284>

Φραγκάκη Μ. (2008). "Δημιουργία Ηλεκτρονικής Κοινότητας Μάθησης για την παιδαγωγική αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην εκπαιδευτική πράξη: Μελέτη ενός Πολυμορφικού Μοντέλου με χειραφετικό γνωσιακό ενδιαφέρον", Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τομέας Μαθηματικών και Πληροφορικής, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Μάιος 2008.

Φραγκάκη, Μ. (2010). Ο Διαδραστικός Πίνακας στη Σχολική Τάξη: Εκπαιδευτικά Σενάρια. Academia. edu

Anderson, L. W. & Krathwohl, D. R. (2001). *A Taxonomy for Learning, Teaching, and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives*. New York: Longman

Candy, L., & Edmonds, E. (1999). Introducing creativity to cognition. *3rd conference on Creativity & cognition*, Loughborough, UK,

Edmonson, K.M. & Novac, J.D. (1993). The Interplay of scientific epistemological views, learning strategies, and attitudes of college students. *Journal of research in Science Teaching*, 30(6) (547-599).

Engestrom, Y. (1987), *Learning by expanding: An activity theoretical approach to developmental research*. Helsinki, Finland: Orienta Konsultit Oy.

Fragaki, M. (2009). Project Method Learning Scenario Template, Deliverable Deliverable WP6 Pedagogical Framework-Pilot Implementation/T61 Pedagogical Framework, "EduTubePlus -A European Curriculum Related Video Library and Hybrid e- services for the Pedagogical Exploitation of Video in Class", *Research Academic Computer Technology Institute*.

Fragkaki, M., Makrakis, B., Raptis, A., & Rapti, A., (2006). Distance- Based teacher training for the Pedagogical Utilization of ICT in Teaching practice: an Emancipatory Action Research of an Electronic Learning Community, *Journal of Science Education*, 7 (11)

Habermas, J. (1972). *Knowledge and Human Interest* (2nd Ed.). London: Heineman

UNESCO, (n.d.). *Education for Sustainable Development*. UNESCO portal. Ανακτήθηκε στις 09/01-2017 από:

http://portal.unesco.org/geography/en/ev.phpURL_ID=14132&URL_DO=DO_TOPIC &URL_SECTION=201.html

Makrakis V. & Kostoula-Makraki N (2012). Course Curricular design and Development of the MSc Programme in the field of ICT in education for Sustainable Development. *Journal of Teacher Education for Sustainability*, vol. 14, no. 2, 5–39

Novak, D. J., & Gowin, B. (1984). *Learning how to learn*. New York: Cambridge University Press.

Sharan, Yael & Sharan, Shlomo. (1990). Group Investigation Expands Cooperative Learning. *Educational Leadership*. 47.

Taylor, A. (1996). *Education for democracy. Assimilation or emancipation for aboriginal Australians*. *Comparative Education Review*, 40(4): 426.

UNESCO 1996, Έκθεση της διεθνούς επιτροπής για την εκπαίδευση στον 21ο αιώνα, υπό την προεδρία του Jacques Delors. *Εκπαίδευση: Ο θησαυρός που κρύβει μέσα της*, Εκδόσεις UNESCO: Παρίσι 1996.

Zevenbergen, R. (2001). Peer Assessment of Student Constructed Posters: Assessment Alternatives in Preservice Mathematics Education, *Journal of Mathematics Teacher Education*, 4, 95–113.

Το σενάριο βασίζεται στο template «[Γενικό Template εκπαιδευτικών σεναρίων \(Generic Learning Scenario Template\)](#)».